

Norrskén

NORRLAND – EN BRA BIT AV SVERIGE

Herrgårdsparken i Köpmanholmen. Här gick deltagarna i grundaren Ingeborg Hedbergs fotspar.
Foto: Håkan Nordström

I grundaren Ingeborg Hedbergs anda s. 4

Vad brinner du för och var hittar du bollplank? s. 2 / Seminarier, studiebesök och samtal s. 3 / Ingeborg på Köpmanholmen var medgrundare till Norrlandsförbundet s. 4 / Driftiga kvinnor som arbetar i Ingeborg Hedbergs anda s. 5 / Norrlandsbjörnen fyller 70 år s. 6 / 2023 års hedersutmärkelser s. 7 / Smygpremiär för Norrlandsting med Nätverket Halva Sverige s. 11

Nr 1 • 2023

Norrlands
förbundet

Norrskén

Norrskén är Norrlandsförbundets medlemstidning

ANSVARIG UTGIVARE
Karin Johansson

ORGANISATIONSNUMMER
889200-2356

NORRLANDSFÖRBUNDET är en ideell förening, grundad 26 juni 1952, med syfte att sprida kunskap om norrländska förhållanden och främja Norrlands ekonomiska, kulturella och sociala utveckling.

Vi delar varje år ut Norrlandsbjörnen, Olof Högberg-plaketten och Ingeborg Hedberg-priset.

I Norrlandsförbundet ingår fem län: Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland, Jämtlands och Gävleborgs län.

KONTAKT
Karin Johansson
förbundsordförande
070-268 84 80

Agnetha Alenius Madsen
vice förbundsordförande
070-522 85 63

Ulla Näsman
förbundssekreterare
070-632 25 83

info@norrlandsforbundet.se
norrlandsforbundet.se
fb.com/norrlandsforbundet

POST- OCH GODSADRESS
Norrlandsförbundet
c/o Alenius Inc
Hästmarksvägen 3 D
891 36 Örnsköldsvik

FAKTURERINGSADRESS
Norrlandsförbundet
c/o Bevista Sunderby AB
Kråkbergsvägen 7
954 42 Södra Sunderbyn
uppdag@
sunderbyfolkhogskola.se

Daus tryckeri, Östersund 2023

Vad brinner du för och var hittar du bollplank?

Det är ingen slump att du läser det här. Du har ett engagemang. Det är därför som du på ett eller annat sätt har kommit i kontakt med Norrlandsförbundet. Genom förbundet kan du möta andra som brinner för saker, och då händer bra grejer. Därför fortsätter Norrlandsförbundet att ordna mötesplatser och uppmärksamma driftiga, kreativa personer, år efter år. I 71 år nu, för att vara exakt. En liten tid har jag varit delaktig i detta stora. Jag är stolt över den fina återkoppling som vi får av deltagare om vad de tar med sig från dessa möten: Inspiration, att bli sedd, att få upptäcka och lära sig om nya saker, att få diskutera, tanka energi och skapa goda minnen.

Norrlandsförbundet har ett brett syfte där i princip allt som är bra för Norrland ryms. Stadgarna ger stor frihet. I årets verksamhetsplan har vi förtydligat förbundets uppdrag: att förena, upplysa och främja. Uppgiften att förena ligger i själva namnet, och är lika viktig som någonsin. Administrativa gränser skär tvärs genom saker och områden som be-

Foto: Håkan Nordström

höver hänga ihop. Därför började vi i fjol arbeta med teman och inriktningar. Det här vill vi utveckla. Nu öppnar vi för tydligare samarbeten, både lokalt och nationellt. Vi fortsätter bygga nätverk mellan folk som vill och gör. Förtroendevalda i styrelsen och i länsgrupper är dörroppnare som känner sina kommuner och regioner.

Välkommen att medskapa utifrån ditt engagemang och dina förutsättningar.

Karin Johansson
FÖRBUNDSORDFÖRANDE

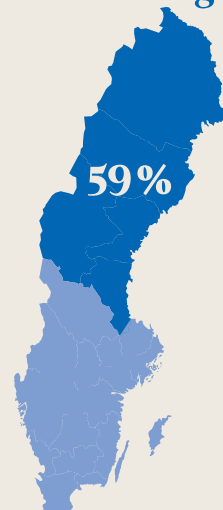
MEDLEMSKAP

Alla som sympatiserar med Norrlandsförbundets syften kan vara medlemmar. Bli medlem genom att betala in avgift enligt nedan. Kom ihåg att mejla dina uppgifter – namn, adress, telefon och mejl till info@norrlandsforbundet.se

Privatperson 250 kr/år
Ideell förening 500 kr/år
Företag 1 000 kr/år
Kommun och region efter befolkningsmängd, kontakta oss!

Bankgiro 180-6595
Swish 123 476 27 38

Norrland - en bra bit av Sverige

Seminarier, studiebesök och samtal

Under 2023 har vi bland annat arrangerat

- Luncher med lokala kommunpolitiker samt besök hos co-working-hubben HouseBe och Musikmakarna – Songwriters Academy of Sweden i Örnsköldsvik.
- Inlandsturen, en studieresa till Dorotea och Lycksele, med besök hos SoliferPolar och Svenska Tält, lunchmöte med kommunalråd och ungdomskonsulent i Dorotea, och studiebesök hos Malin Ackermann i det nya lilla kulturhuset Lycksele Bokhandel.
- Inspirationsrundor i Skellefteå med:
 - Ulf Degerstedt om elektronikåtervinning och »green transition metals« vid Boliden Rönnskär, Skelleftehamn.

- Enar Nordvik, arkitekt, Skellefteå kommun, om att bygga ett höghus i trä, och Roland Eriksson om samhällsomvandlingen i Skellefteå, vid Sara kulturhus.
- Lunchseminarium om norrländsk skogsindustri med Jonas Eriksson, Norra skog.
- Seminarier hos Green Flight Academy vid Campus Skellefteå med:
 - Robert Lindberg, Skellefteå Airport, om el- och vätflyg.
 - Marie Larsson, Skellefteå Buss, om framtidens kollektivtrafik.
 - Örjan Berglund, landsbygdsutvecklare och superentreprenör i Jörn.
 - Magnus Johansson, Mind Detonator, om spelindustrin.
 - Lars-Åke Tjernström, Rail Test

Nordic, RTN, om tågtest Arvidsjaur–Jörn.

Under jubileumsåret 2022 arrangerade och medverkade vi till ett 20-tal programpunkter, på olika platser, digitalt, och i en skrift om goda exempel i Norrland.

Vad tog du med från Skellefteå?

Några exempel på vad deltagare nämnde:

- Rönnskär, att få lära mer om malm och elektronikåtervinning.
- Att ta tag i en besvärlig situation och omvandla den till något som ger resultat för framtiden. Inget är omöjligt! Var kreativ!
- Spaningen att »the outcasts« (de utstötta) blir entreprenörer.
- Green Flight Academy! Det är världsunik att de utbildar piloter på elflyg, och samarbetet med Skellefteå Kraft om laddinfrastrukturen.
- Direkt när jag såg konsertlokalen (i Sara kulturhus) bestämde jag mig för att ta med en vän och åka hit på en konsert!
- Att de pratar om samhällsomvandling, det är spännande att det är så de tänker. De tittar på helheten och de enskilda delarna, och tar hand om utmaningar. Och Jörn! Det händer inte bara i stan, utan även i byarna.
- Testbanan, att nån står upp mot krångel-Sverige! Regler är hinder för utveckling!
- Jag har sett Skellefteå förändras, den här stoltheten har kommit nu, den fanns inte förut.
- Allt var fantastiskt, jag hade inte velat missa nåt av föredragen. Jag blev mest berörd av Örjan. Jag önskar att det fanns embryon som han på fler ställen. Det var hög klass på alla föredragshållare. Jag är glad att vi kan göra det här, att vi får vidga vyer.
- Det var fascinerande att höra om Skellefteå buss, att de inte sätter gränser, att de vågar drömma. De säger inte »nej, det är omöjligt«. Det behövs för utvecklingen.
- Vi är tacksamma över att få vara med och ta del av detta. The mindset, inställningen, vi hoppas att detta ska hända över hela världen.

Marlene Ödling guidar hos Musikmakarna. Foto: Gunnar Olsson

Jenny Danielsson syr en dörr hos Svenska Tält. Foto: Karin Johansson

Ingeborg på Köpmanholmen var medgrundare till Norrlandsförbundet

Ingeborg Hedberg var gift med Theodor Hedberg som ärvde rollen som disponent vid bruket i Köpmanholmen av sin far Gustaf. Forss AB drev sågverk samt sulfit- och sulfatfabrik med drygt 800 anställda. Ingeborg blev navet i sitt lokalsamhälle från 1930-talet och fram till sin död 1966, och Köpmanholmens herrgård var något av ett kulturcentrum i Norrland. Ingeborg var med och grundade Nätra Hembygdsförening. Hon grundade även en förskola, en modern tvättstuga, semestervistelser för uttröttade husmödrar, Barnens dag, filmvisningar, odlingslotter, en trädgårdsodlarförening och en försöksodling för hårdiga växter. Trädgårdsodling och trivsel var det som Ingeborg tog fasta på när hon medverkade i uppropet för att bilda Norrlandsförbundet våren 1952.

Ingeborg och Theodor fick två söner: Ulf, som blev den siste VD:n på bruket innan det 1964 såldes till NCB, och Hans, som blev internationellt känd keramiker och skulptör. Mot den bakgrunden finns i dag mycket konst samlad i Herrgårdsparken i Köpmanholmen.

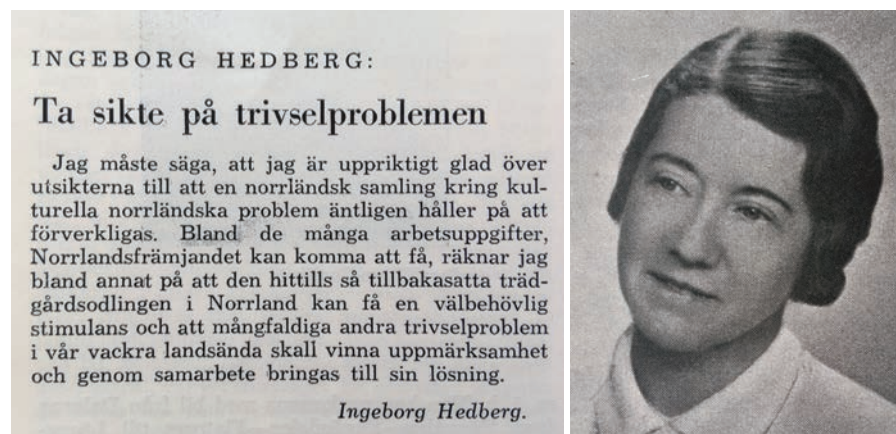
Efter tidsbokning med Nätra Hembygdsförening kan grupper bli guidade av Ingeborg Hedberg,

som spelas av Helen Byström, samt disponenten och bokhållaren. Helen har ägnat mycket tid åt att sätta sig in i Ingeborgs liv och arbete, och har övat in Ingeborgs historiska citat.

På övervåningen i Ringarbönninga finns ett sammanträdesrum som kallas Ingeborg Hedberg-rummet. Där finns även en utställning.

Vi hedrar förbundets grundare Ingeborg Hedberg (1891–1966) med ett pris till en kvinna som engagerar sig ideellt för kvinnor, kultur, barn och unga eller gröna näringar.

Ingeborg Hedbergs upprop våren 1952. Arbetsnamnet för den nya föreningen var Norrlandsfrämjandet, men Ingeborg Hedberg och Albert Viksten hade redan fem år tidigare föreslagit namnet Norrlandsförbundet, och så blev det.

Norrlandsförbundet har lånat ut porträttet av Ingeborg till Ringarbönninga.

Historievandring i Herrgårdsparken i Köpmanholmen med bokhållaren (Magnus Näslund) Ingeborg Hedberg (Helen Byström) och disponenten (Tommy Thelin), i regi av Nätra hembygdsförening. Foto: Håkan Nordström

Agnetha Alenius Madsen, Ulla Näsman, Marianne Wallgren och Karin Johansson. Foto: Håkan Nordström

Marianne Wallgren. Foto: Håkan Nordström

DRIFTIGA KVINNOR SOM ARBETAR I INGEBORG HEDBERGS ANDA

I samband med att Norrlandsförbundet fyllde 70 år instiftades ett nytt pris, Ingeborg Hedberg-priset, till en kvinna som engagerar sig ideellt för kvinnor, kultur, barn och unga eller gröna näringar. Detta pris delas i år ut för andra gången. Nu vill vi gärna ha dina förslag om vilken kvinna i Norrbotten som ska få priset 2024.

Nominera en kvinna i Norrbotten för 2024

Ingeborg Hedberg-priset följer förbundsstämman, vilket innebär att 2024 ska priset gå till en kvinna i Norrbotten. Mottagare ska vara en kvinna som är bosatt i Norrland och har varit ideellt verksam för kvinnor, kultur, barn och unga eller gröna näringar i minst 10 år. Priset är 12 000 kronor och ett diplom. Vem vill du uppmärksamma? Skicka ditt förslag med en motivering till ingeborg@norrlandsforbundet.se

MER INFORMATION
Ulla Näsman juryordförande,
070-632 25 83
ullansman@gmail.com

2022

Marianne Wallgren, Bjästa

2022 gick priset till Marianne Wallgren, Bjästa, som med sitt drivande ordförandeskap har utvecklat Nätra Hembygdsförening till en betydande aktör i lokalsamhället. Föreningen driver Nätra hembygdsgård, Köpmanholmens Bruksmuseum, Ringarbönninga vid Herrgårdsparken, en secondhandbutik i Bjästa samt två fäbodstugor. Marianne fick ta emot diplom och blommor vid förbundsfesten på Ulvön.

– Det var en fantastisk upplevelse! Det var en stor överraskning för mig att få priset och jag känner mig så klart hedrad. Jag har haft stort stöd av min sambo och en fantastiskt bra styrelse som är lätt att jobba med. Vi har alltid dragit åt samma håll, säger Marianne, som arbetar vidare.

– Jag älskar att jobba, för då vet jag att jag lever.

2023

Maria Larsson, Svedjan

2023 går priset till Maria Larsson, Svedjan, Malå. Prisutdelningen sker lördag 8 juli vid Världens fest i Malå. I motiveringen framgår att Maria Larsson får Ingeborg Hedberg-priset

Maria Larsson. Foto: Inlandsaktivisterna

för sitt stora ideella och mångskiftande engagemang i föreningslivet i Malå. Hon är ledare inom volleybollsektionen som i dag har över 100 aktiva barn. Hon är också engagerad i byföreningen, i Malå trädgårdssällskap, samt i Inlandsaktivisterna som har nära 5 000 följare på instagram och även finns på Facebook. Maria ägnar 12–16 timmar i veckan åt ideellt arbete. Alltid med en positiv inställning och en förmåga att se och lyfta alla i sin närhet.

FILMTIPS!

»Ingeborg Hedberg – Nätrabygdens socialminister« är en kortfilm (13 minuter). Se den på youtube: <https://youtu.be/GNxxyrwrUqU8>

Norrlandsbjörnen fyller 70 år – en obruten tradition sedan 1953

Omslagsbilden för NT 4/1952 visade skulptören Gustaf Sandberg i arbete med Norrlandsbjörnen, som skulle delas ut för första gången till fem Norrlandsfrämjare under 1953. Inspirationen kom från Gustafs konstverk inne i berget vid Sveriges största vattenkraftverk, Harsprånget i Luleälven, nära Porjus i Jokkmokks kommun.

– För mig som konstnär är det naturligtvis glädjande att björnen i Harsprånget får klättra upp från sitt gömställe djupt nere i berget och vinna fler vänner, kommenterade Gustaf Sandberg.

Kopiorna i terracotta monterades på träplattor från Gästrikland, och mottagarnas namn graverades på silverplåtar från Boliden. Utmärkelserna skulle ges till personer som aktivt medverkat till Norrlands utveckling.

Foto: Ylva Semelius

P-A Andersson var en av sexton kolonister som 1922 kom till byn Mötingelberg utanför Vilhelmina för att skapa jordbruk på en skogsmyr. Tretton gav upp, men P-A lyckades och för den bedriften tilldelades han den första Norrlandsbjörnen i Västerbottens län. Konstverket finns nu hos barnbarnet Ylva Semelius.

Pristagarna 1953 på scenen: Disponent Axel Johansson, Vaplan Jordbrukare Per Albin Andersson, Mötingelberg Förre landshövding David Hansén, Gammelstad Fil. dr Theodor Hellman, Härnösand (Deltog ej: förre talman August Sävström, Bollnäs)

I NT 4/1953 kom rapporten att över 400 personer deltagit i Norrlandsmässan i Sundsvall 27–28 augusti. Höjdpunkten var Norrlandsförbundets glansfulla soaré där fem pionjärer fick hedersbjörnar, ett 20-tal unga från SLU och Arnljot framförde det tonsatta spelet »Norrländska röster« av Albert Viksten, Hjördis Schymberg sjöng opera och direktör Nils Ramqvist höll högtidstal.

»Det var första gången en Norrlandsmässa avslutades på detta tilltalande sätt men det bör ingalunda bli den sista«, skrev lektor Yngve Englund i sin recension i Sundsvalls Tidning.

Skulptören Gustaf Sandberg på Norrländsk Tidskrift 4/1952.

2023 ÅRS HEDERSUTMÄRKELSER

Norrlandsförbundet delar varje år ut tio hedersutmärkelser för att uppmärksamma driftiga personer som bidrar till utveckling i Norrland.

- Norrlandsbjörnen ges för insatser inom samhälle och näringsliv sedan 1953.
- Olof Högberg-plaketten ges för framstående kulturell gärning sedan 1955.

NORRBOTTENS LÄN

• OLOF HÖGBERG

Kerstin fångar ljus och miljöer i akvarell

Kerstin Westin är akvarellmålare och tycker om att avbilda gamla saker och möbler i autentiska miljöer. I hennes bilder är ljuset viktigt. Man kan se om det är höst eller vår, morgon eller kväll. Hon bor i Södra Sunderbyn och i Solberg i Tärnaby, där det även blir många fjällbilder.

Kerstin får Olof Högberg-plaketten för Norrbottens län 2023 för att hon har bidragit till att bevara interiörer och miljöer genom sitt konstnärsskap, och även för pedagogiska material för barn.

Mer information: kerstinwestin.com

• NORRLANDSBJÖRNEN

Niklas och Anita har skapat en industrikoncern

Niklas Pääjärvi och Anita Fors i Kiruna driver NMV Group, en industrikoncern i Norrbotten med 125 anställda. De har varit verksamma i Nybergs Mekaniska Verkstad sedan 1983, och köpte företaget 2003. Utöver NMV-företagen i Kiruna, Piteå och Luleå ingår även Kiruna Wagon, Kiruna Utility Vehicles samt fastighetsbolaget Turrus i koncernen. NMV har tyngdpunkt på egna produkter och produktion av tunga stål- och plåtkonstruktioner.

Niklas Pääjärvi och Anita Fors tilldelas Norrlandsbjörnen för Norrbottens län 2023 för mycket framgångsrikt företagande och entreprenörskap.

– Vi är stolta för denna fina utmärkelse, och det var en fin middag med likasinnade entreprenörer, fantastiskt inspirerande, säger Anita Fors och Niklas Pääjärvi.

Mer information: nmvgroup.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

• OLOF HÖGBERG

Lotta gör konst av sjödränkt trä

Årets mottagare av Olof Högberg-plaketten i Västerbotten, Lotta Holmgren, gör konst av sjödränkta trärotter som hon målar med egenblandad äggoljetempera, ofta med djur som motiv. Hennes verk finns i både offentliga och privata miljöer runt om i Sverige och Europa. Lotta har sin ateljé på Farfarsgården i Ajaur och den är ett populärt utflyktsmål med uppemot 1 000 besökare varje sommar, i en by med fem åretrunboende.

Mer information: lotta-holmgren.com

Deltagarna fick se flera exempel på Kerstin Westins konst. Foto: Jörgen Bengtson

Anita Gustavsson och Christina Sandkvist ger Norrlandsbjörnen till Anita Fors och Niklas Pääjärvi. Foto: Jörgen Bengtson

Lotta Holmgren med ormen Trådsmaal vid Lillstugan på Farfarsgården i Ajaur. Foto: Bo Holmgren

Stig och Mirja Berg flankeras av prisutdelarna Lars Westerlund och Åke Sandström. Foto: Jörgen Bengtson

Naeima Hussein och Anna From Lindqvist gav Norrlandsbjörnen till Jan Zakrisson. Foto: Jörgen Bengtson

Thérèse Juel fick Olof Högberg-plaketten för sina stora insatser som vissångerska, frilansjournalist och författare. Foto: Jörgen Bengtson

forts. VÄSTERBOTTENS LÄN

• NORRLANDSBJÖRNEN

Stig och Mirja firar 40 år som företagare

Stig och Mirja Berg driver företaget Svenska Tält som startade 1983 i Dorotea och i dag har ett 20-tal anställda. Företaget syr förtält till husvagnar och husbilar, och är det enda företaget i branschen som har all produktion i Sverige. Allt är lokalproducerat och anpassat för den nordiska marknaden. Mirja och Stig Berg har lett företaget från starten och i dag arbetar även nästa generation i företaget.

Mirja och Stig får Norrlandsbjörnen för Västerbottens län för sitt gedigna och uthålliga entreprenörskap som gett ett positivt avtryck i Västerbotten och satt Dorotea på kartan.

Mer information: svenskatalt.se

JÄMTLANDS LÄN

• NORRLANDSBJÖRNEN

Jan driver mikrobryggeri i Klövsjö

Jan Zakrisson är grundare till Klövsjö Gårdsbryggeri och driver tillsammans med sin familj gården Oppistuggu, med restaurang Humleliret, gårdsbutik, egna ekologiska odlingar, permakulturdessign och guidade visningar. Klövsjö Gårdsbryggeri är med i den internationella hantverksorganisationen Économusée – Artisans At Work. Jan har även ett starkt samhällsengagemang.

Jan Zakrisson tilldelas Norrlandsbjörnen för Jämtlands län 2023 för att han genom innovation och konkreta handlingar utvecklat Klövsjö Gårdsbryggeri och tillhörande verksamheter. Han är en sann entreprenör som även utvecklat Klövsjö som ett besöksmål.

Mer information: oppistuggu.se

• OLOF HÖGBERG

Thérèse är vissångerska, journalist och författare

Thérèse Juel tilldelas Olof Högberg-plaketten för Jämtlands län för sina stora insatser som vissångerska, frilansjournalist och författare. Hon har turnerat ensam och med olika musiker, medverkat i TV- och radioprogram samt spelat in LP- och CD-skivor. Thérèse har som musiker och sångerska erhållit en rad hedersutmärkelser: Ulf Peder Olrog-stipendiet, SKAP-stipendium, Hedersplakett från Samfundet Visans vänner och SKAP:s stipendium till minne av Fred Åkerström. Hon har även frilansat som programledare och producent i Sveriges Radio, skrivit artiklar och böcker, däribland om kvinnorna i Jämtland i »Kvinnornas Sverige – en underbar resa« samt »Fällda för sexövergrepp« och »Dömda«.

Mer information: sök Thérèse Juel på [youtube.com](https://www.youtube.com)

VÄSTERNORRLANDS LÄN

• NORRLANDSBJÖRNEN

Peter gör DNA-teknik tillgängligare

Peter Sjölund i Härnösand är DNA-släktforskare och har fått tiotusentals personer i Norden att testa sig för att utforska sitt ursprung. Peter delar med sig av sin kunskap via föreläsningar, böcker och kurser, och lyfter fram kombinationen av DNA-teknik och traditionell forskning för att nå tillförlitliga resultat. Peter Sjölund är rikskänd för att han löste dubbelmordet i Linköping, samt via programserien Genjägarna som sändes i SVT hösten 2022. Peter Sjölund tilldelas Norrlandsbjörnen för Västernorrlands län 2023 för sina insatser för att väcka intresse för vår historia, inte minst den norrländska. Han är en utmärkt ambassadör för norrländsk kunskapsutveckling inom en populär och växande folkrörelse, släktforskningen.

Mer information: petersjolund.se

• OLOF HÖGBERG

Ulla grundade Sveriges första låtskrivarutbildning

Ulla Sjöström grundade Musikmakarna i Örnsköldsvik 1998, med visionen att driva Sveriges bästa låtskrivarutbildning samt bidra till en mer jämställd musikbransch. Musikmakarna är en tvåårig yrkeshögskola med mycket gott rykte och stor konkurrens om platserna. I dag är Musikmakarna en del av Songwriters Academy of Sweden med över 140 heltidsstuderande och fler än 100 partners i Sverige och internationellt. 2018 fick Ulla regeringens hedersomnämning för insatser av särskild betydelse för svensk musiks internationella framgångar och 2019 utsågs hon till årets MVP (most valuable person) vid Denniz Pop Awards. I Melodifestivalen 2023 bidrog studenter från Musikmakarna till sammanlagt 11 låtar. Ulla Sjöström tilldelas Olof Högborg-plaketten för Västernorrlands län 2023 för sitt engagerade, mångåriga och framgångsrika arbete. Musikmakarna är ett viktigt bidrag till »Det svenska musikundret«.

Mer information: musikmakarna.se/sv/

»Jag är så stolt för den utmärkelse jag fått!
Varmt tack till er som nominerade just mig,
och stort grattis till alla pristagare. Vi bidrar
alla till att utveckla vårt vackra Norrland.
Här finns allt. Vi blomstrar i kreativitet och
livskvalitet tillsammans. Heja Norrland.
Heja er alla! Heja Norrlandsförbundet!«

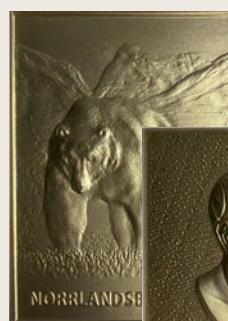
Ulla Sjöström, Musikmakarna,
Songwriters Academy of Sweden

Ulla Näsman och Agnetha Alenius Madsen gav Norrlandsbjörnen till Peter Sjölund. Foto: Jörgen Bengtson

Ulla Sjöström får Olof Högborg-plaketten för sitt arbete med Musikmakarna och Songwriters Academy of Sweden. Foto: Jörgen Bengtson

Visste du att Norrlandsförbundets
plaketter är av 925 sterling silver
överdragna med 24 karat äkta guld?
De tillverkas av Niklas
Qvarnström i Svenska
Medaljs verkstad i
Eskilstuna. Niklas
gör även medaljer till
Nobelstiftelsen och
H.M. Konungen.

GÄVLEBORGS LÄN

Konstnären Salad Hilowle får ta emot Olof Högberg-plaketten för Gävleborgs län 2023 senare under året.

• NORRLANDSBJÖRNEN

Mattias brinner för hållbar automatisering

Mattias Andersson är grundare och vd för MTEK Industry, som är ett mjukvaruföretag i Alfta. Företaget har haft en stark tillväxt, från två anställda till 60 på fyra år, och det fortsätter att växa. Med MTEK:s programvara kan tillverkande företag få hjälp med hållbara automatiseringar och effektiviseringar genom att integrera sin produktionsteknik med robotik. Företaget samverkar med Voxnadalens gymnasium och Högskolan i Gävle samt erbjuder praktikplatser. Mattias tilldelas Norrlandsbjörnen för Gävleborgs län för framgångsrikt entreprenörskap.

– Jag är milt sagt oerhört stolt och hedrad för detta! Tack till alla de magiska medarbetare på MTEK som har möjliggjort allt så här långt, det här är bara början, säger Mattias Andersson.

Mer information: facebook.com/mtekindustryab och mtek.se

»Det är oerhört viktigt för Sverige och Norrland att både entreprenörskap och kulturgärningar synliggörs och premieras på olika sätt. Vi behöver fortsätta lyfta våra talanger. Det måste finnas förebilder för våra unga – då kommer de att våga satsa och våga stanna. Nätverkande är otroligt viktigt och här fyller Norrlandsförbundet en viktig funktion.»

Sara Rylander, Ovanåker

Mattias Andersson fick Norrlandsbjörnen för framgångsrikt entreprenörskap. Foto: Sara Rylander

Mattias Andersson, vd, och Sara Rylander, vice vd, vid MTEK, deltog i Skellefteå 27 maj. Foto: Jörgen Bengtson

Debatt

Norrlandsförbundet – viktigt nätverk idag och i morgon

Norrland, en viktig del av vårt land, tappas dessvärre bort i både politiska som riksmidiala sammanhang. Norrlandsförbundet bildades redan i början av 50-talet med en ambition att vilja utveckla Norrland.

Vi minns protestknapparna "Vi flytt int" på 70-talet då Norrland skulle tömmas. Sett i en backspegel kanske lite defensivt uttryckt. Idag har det blivit ersatt med det betydligt offensivare "Vi flytt in".

Varje år delar Norrlandsförbundet ut i de fem norrländska länen de två hedersutmärkelserna Norrlandsbjörnen och Olof Högberg-plaketten för särskilda insatser inom samhälle, näringsliv och kultur.

Det vill vi uppmärksamma av flera skäl.

Dels för att just vi genom utmärkelserna blivit sedda och fått energitankning inför framtidens resa.

Dels för att vi nyigen i samband med Norrlandsförbunds årsstämma i Skellefteå fick vara med om en fantastisk helg.

Underbara studiebesök på allt från världens högsta kulturhus i trä till elektronikinsamlingen på gigantiska Boliden ingick liksom en hel dags diskussioner, grupparbeten om vad vi vill med vår del av Sverige och vad nätverket skulle kunna arbeta vidare med för oss alla som valt att bo och verka här.

Under de här dagarna fick vi även möjligheten att träffa och höra människor berätta om hur de tänker, agerar och genererar nya konst, kultur, och företagsrealiteter i form av allt från kombinationen släktforskning/genteknik över utbildningar för blivande lätskrivare och artister och konstateljéer i övergivna lada-gårdar till omsättningsdiga verkstadsföretag i nordligaste Sverige. Och där någonstans mitt i finns även vi, - det kändes stort.

Det mest imponerande av allt är att vi alla vi delar en sak gemensamt. Vi har valt att göra detta på plats i Norrland.

Vi vill slutligen rikta ett stort tack till de som är verksamma inom Norrlandsförbundet och som arbetar vidare med att både tro och verka för oss alla.

Tycker årets pristagare från Jämtland

Therese Juel Hoverberg
Jan Zakrisson Klövsjö

Insändare av årets pristagare Thérèse Juel, Hoverberg och Jan Zakrisson, Klövsjö, införd i Länstidningen 230616, Jämtlands Tidning 230620 och Östersunds-Posten 230624.

www.ltz.se
www.jamtlandstidning.se
www.op.se

Smygpremiär för Norrlandsting med Nätverket Halva Sverige

Norrlandsförbundet och Nätverket Halva Sverige höll en gemensam workshop i Skellefteå. Deltagarna fick välja ämnen att diskutera, och prova en kombination av mötesmetoder som Rundan, Open Space och deltagarstyrd prioritering med Karin Johansson, World Café med Martine Westerlund, samt Stationsövning med Olle Persson. Resultaten dokumenterades och är underlag för kommande arbete inom förbundets utåtriktade teman. Upplägget blev mycket uppskattat:

– Det här sättet att arbeta bör vi ta med oss hem. Vi vill ta ut det här i fält, sa Bo Nilsson.

– Du pratar om olika metoder, men det här känns som en helhet. Det är jättebra!, tyckte Jan Zakrisson.

– Det är toppen att få vara flera som funderar tillsammans över saker, sa Thomas Backan.

– Jag känner mig upprymd av dagen. Det är många olika tankar som vi inte har hunnit bearbeta i vår organisation. Jag blir positiv och varm i hjärtat av det här, sa Gun Rehnman.

– Vi fick med mycket av att lyssna på unga, hur de tänker och deras problematik, det var värdefullt, sa Lars Westerlund.

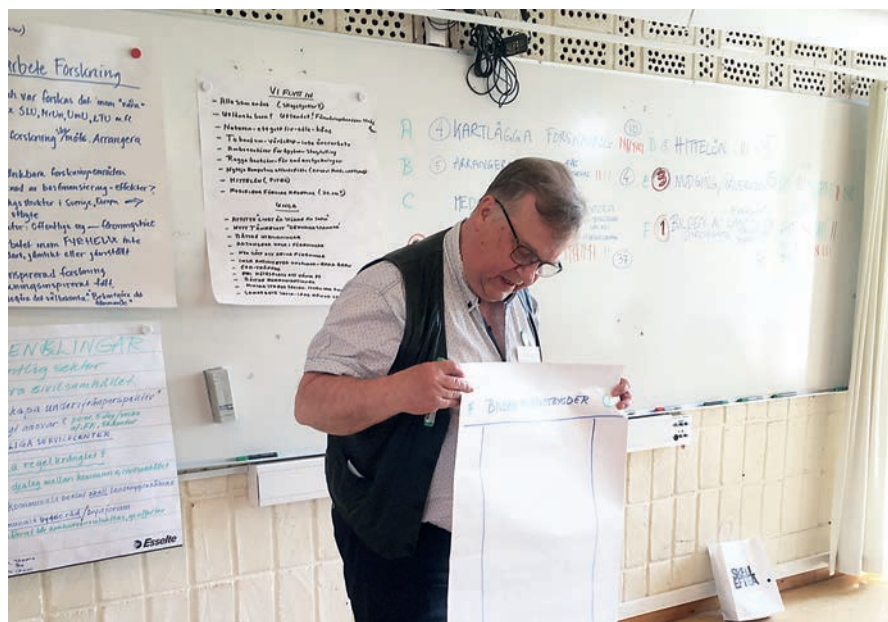
– Jag fick inblick i många olika saker. Jag har inte varit med tidigare och nu förstår jag mycket mer om vad som rör sig i tankarna hos personer och i organisationen, sa Jarkko Enqvist.

– Ni har lett oss till rotation, till nya grupperingar, och det är värdefullt att möta andra som man inte känner. Vi har på ett effektivt sätt sållat fram det vi ska ha fokus på och hur det kan bli verkställt, sa Jörgen Bengtson.

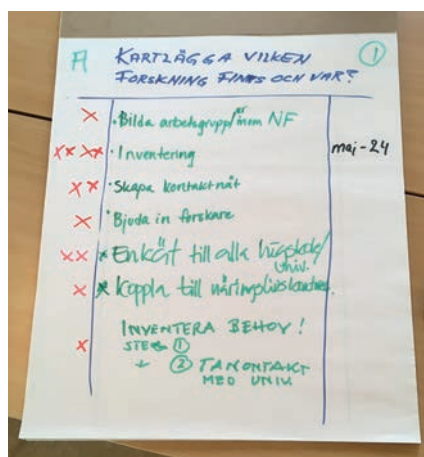
Nätverket Halva Sverige består av de fem nordligaste länsavdelningarna inom Hela Sverige ska leva. Läns-

avdelningen i Gävleborg, X-ing, har inlett ett arbete med QHX, Quadrupel helix. Det finns även beröringspunkter mellan Norrlandsförbundets tema Heta samtal och X-ings projekt »Förankrad i med- och motvind«

som hjälper bygder och kommuner att, som en neutral plattform, reda ut förutsättningar för vindkraft på just deras plats. Arbetet kan ge underlag för lokal förankring kring all utvinning av naturresurser.

Olle Persson förklarar hur stationsövningen går till.

Fyra utåtriktade teman

Norrlandsförbundet har i verksamhetsplanen för 2023/2024 fyra utåtriktade teman:

- Vi flytt' in
- Unga i Norrland
- Fyrhelix (samarbete mellan näringsliv, offentlig verksamhet, akademi och civilsamhälle)
- Heta samtal som berör och utvecklar (om invånares behov och fördelning av gemensamma resurser).

Tack Gunnar – nu tar Ulla vid

Gunnar Olsson, Söderhamn, som har varit en mycket uppskattad förbundssekreterare i 10 år tackades för sina viktiga insatser med en personlig akvarell målad av Jens Ahlbom, Hudiksvall, där björnen vinkar farväl till Gunnar.

Vår nya förbundssekreterare är Ulla Näsman, Alnö. Ulla är en veteran i Norrlandsförbundet och i styrelsen.

Nya ledamöter i styrelsen

Två nya styrelseledamöter: Linda Jonsson, Pajala, och Jörgen Bengtson, Hudiksvall, valdes in vid årets förbundsstämma i Skellefteå. Linda representerar Norrbotten och Jörgen går in för Gävleborg.

Stämman gav fortsatt förtroende till övriga ledamöter, ersättare och revisorer. Kenneth Nilshem tar över som valberedningens sammankallande efter Åke Sandström.

Styrelsen 2023/2024 består av Karin Johansson, Agnetha Alenius Madsen, Linda Jonsson, Lars Westerland, Ulla Näsman, Mårten Wikner, Jörgen Bengtson samt ersättare Anita Gustavsson, René Olofsson, Joel Nordqvist, Hans-Erik Hacke Näs-lund och Erika Engberg.

Förbundssekreterarna Gunnar Olsson och Ulla Näsman. Foto: Agnetha Alenius Madsen

Ny post- och godsadress

Norrlandsförbundet har en decentra-liserad organisation. I samband med att kontoret i Söderhamn stängde 30 juni 2023 flyttades förrådet med flaggor och annat till Örnsköldsvik. Styrelsens säte blir Östersund.

Faktureringsadress är som tidi-gare Södra Sunderbyn. Adresser finns på sidan 2.

Nästa styrelsemöte

Nästa styrelsemöte hålls tisdag 15 augusti kl. 17 via zoom.

Styrelsen sammanträder i regel en gång per månad.

Vi flytt' in på Facebook

Norrlandsförbundet har en öppen Facebook-grupp med 450 medlemmar. Här kan du dela med dig av intervjuer och samtal med både inflyttare och de som arbetar för att rekrytera och underlätta inflyttning. Vi vill också samla kunskap om våra nya invånares drivkrafter, och vilka hinder de möter.

Du hittar den via fb.com/groups/viflyttin eller viflyttin.se

Linda Jonsson, Norrbotten.
Foto: Simon Eliasson

Jörgen Bengtson, Gävleborg.
Foto: Jörgen Bengtson